



Π.3.2.5 Πιλοτική εφαρμογή και αξιολόγηση αντιπροσωπευτικού αριθμού σεναρίων από κάθε τύπο σε διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές συνθήκες πραγματικής τάξης

Νεοελληνική Γλώσσα

Στ΄ Δημοτικού

Τίτλος:

«Ατυχήματα 1»

Συγγραφή: ΠΕΤΡΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

Εφαρμογή: ΚΟΥΚΛΑΤΖΙΔΟΥ ΜΑΡΙΑ



**ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ**

Θεσσαλονίκη 2013



ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΓΟΥ

ΠΡΑΞΗ: «Δημιουργία πρωτότυπης μεθοδολογίας εκπαιδευτικών σεναρίων βασισμένων σε ΤΠΕ και δημιουργία εκπαιδευτικών σεναρίων για τα μαθήματα της Ελληνικής Γλώσσας στην Α/βάθμια και Β/βάθμια εκπαίδευση» MIS 296579 (κωδ. 5.175), - ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΠΡΑΞΗ, στους άξονες προτεραιότητας 1-2-3 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση», η οποία συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και εθνικούς πόρους.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Ι.Ν. ΚΑΖΑΖΗΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: ΒΑΣΙΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ: Π.3.2.5. Πιλοτική εφαρμογή και αξιολόγηση αντιπροσωπευτικού αριθμού σεναρίων από κάθε τύπο σε διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές συνθήκες πραγματικής τάξης.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ

Υπεύθυνοι υπο-ομάδας εργασίας γλώσσας πρωτοβάθμιας:

Κώστας Ντίνας & Σωφρόνης Χατζησαββίδης

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

<http://www.greeklanguage.gr>

Καραμαούνα 1 – Πλατεία Σκρα Τ.Κ. 55 132 Καλαμαριά, Θεσσαλονίκη

Τηλ.: 2310 459101, Φαξ: 2310 459107, e-mail: centre@komvos.edu.gr



Α. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

Τίτλος

Ατυχήματα 1

Εφαρμογή σεναρίου

Μαρία Κουκλατζίδου

Δημιουργία σεναρίου

Κωνσταντίνος Πέτρου

Διδακτικό αντικείμενο

Νεοελληνική Γλώσσα

Τάξη

Στ' Δημοτικού

Σχολική μονάδα

5^ο Δημοτικό Σχολείο Δράμας

Χρονολογία

12-03-2013

Διδακτική/θεματική ενότητα

Ενότητα 10: Ατυχήματα 1 (τ.Β', σελ. 61-82)

Διαθεματικό

Όχι

Χρονική διάρκεια

Για την εφαρμογή του σεναρίου απαιτήθηκαν 2 διδακτικές ώρες.



Χώρος

I. Φυσικός χώρος

Εντός σχολείου: αίθουσα διδασκαλίας.

II. Εικονικός χώρος

Ιστοσελίδες που διατίθενται στο σενάριο

Προϋποθέσεις υλοποίησης για δάσκαλο και μαθητή

Η δραστηριότητα εφαρμόστηκε στην σχολική αίθουσα, η οποία διαθέτει διαδραστικό πίνακα και φορητούς ηλεκτρονικούς υπολογιστές (έναν για κάθε ομάδα μαθητών/τριών). Προκειμένου να υλοποιηθεί η δραστηριότητα, οι μαθητές/-τριες χρειάστηκε να είναι εξοικειωμένοι/-ες με τη χρήση του υπολογιστή, να γνωρίζουν να πλοηγηθούν στο διαδίκτυο, να αναζητούν πληροφορίες σε ιστολόγιο, καθώς και να χρησιμοποιούν τον κειμενογράφο. Δεν απαιτήθηκε ιδιαίτερη προεργασία από τον/την εκπαιδευτικό.

Εφαρμογή στην τάξη

Η συγκεκριμένη δραστηριότητα εφαρμόστηκε στην τάξη.

Το σενάριο στηρίζεται

Το σενάριο αντλεί

B. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ/ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η παρούσα δραστηριότητα προτείνεται ως επέκταση-συμπλήρωση της άσκησης 5 του βιβλίου της *Γλώσσας* (B' τεύχος, σ. 67), που αφορά στη σύνταξη προτάσεων και την εξοικείωση με τους συντακτικούς όρους. Οι μαθητές χρησιμοποιώντας τις υπηρεσίες του Διαδικτύου περιηγούνται σε ιστοσελίδες με σχολικά εγχειρίδια και εξασκούνται



στη χρήση του Συντακτικού λύνοντας μια σειρά από ηλεκτρονικές ασκήσεις. Επίσης μορφοποιούν κείμενο σε επεξεργαστή κειμένου ανάλογα με τα συντακτικά φαινόμενα που παρατηρούν.

Γ. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύλληψη και θεωρητικό πλαίσιο

Δ. ΣΚΕΠΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΤΟΥΣ

Γνώσεις για τον κόσμο, αξίες, πεποιθήσεις, πρότυπα, στάσεις ζωής

Οι μαθητές επιχειρείται να αποκτήσουν γνώσεις για τον κόσμο από την οπτική της χρήσης του λόγου σε προφορικό και γραπτό επίπεδο, αλλά και στο διαδίκτυο.

Γνώσεις για τη γλώσσα

Οι μαθητές/-τριες καλούνται:

- να εξοικειωθούν με τους συντακτικούς όρους μιας πρότασης·
- να κατανοήσουν τη χρήση και τη λειτουργία των όρων μέσα σε μια πρόταση·
- να καλλιεργήσουν τον προφορικό και γραπτό τους λόγο.

Γραμματισμοί

Οι μαθητές/-τριες καλούνται:

- να πλοηγούνται στο διαδίκτυο και να ανοίγουν ιστοσελίδες·
- να αναζητούν πληροφορίες σε ιστολόγια·
- να εξοικειωθούν με την πληκτρολόγηση και τη διαμόρφωση ενός κειμένου·
- να ελέγχουν την αξιοπιστία των ηλεκτρονικών πηγών·
- να χειρίζονται διαδραστικό πίνακα (βασικές του λειτουργίες).



Διδακτικές πρακτικές

Ο βασικός σκοπός της προτεινόμενης δραστηριότητας είναι η αξιοποίηση των ΤΠΕ και η χρήση τους για την επίτευξη των στόχων του σχολικού βιβλίου. Οι μαθητές/-τριες κλήθηκαν να συνεργαστούν σε ομάδες με απώτερο στόχο την ανάπτυξη και την καλλιέργεια ενός ομαδοσυνεργατικού κλίματος. Μέσα από τη φθίνουσα καθοδήγηση του/της εκπαιδευτικού, οι μαθητές/-τριες κλήθηκαν να αναπτύξουν την αυτενέργειά τους και να εμπλακούν σε καταστάσεις διαχείρισης και αξιολόγησης της πληροφορίας.

Ε. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Αφετηρία

Η δραστηριότητα εφαρμόστηκε στα πλαίσια της ενότητας «Ατυχήματα» που διδασκόταν κατά τη διάρκεια υλοποίησης της παρούσας δραστηριότητας. Στην ενότητα «Ατυχήματα» και συγκεκριμένα στη σ. 67 του β' τεύχους του σχολικού εγχειριδίου της *Γλώσσας*, οι μαθητές/-τριες αφού συμπλήρωσαν την άσκηση 5, στη συνέχεια υλοποίησαν την προτεινόμενη δραστηριότητα.

Σύνδεση με τα ισχύοντα στο σχολείο

Η προτεινόμενη δραστηριότητα εντάσσεται πλήρως στο Α.Π.Σ. του μαθήματος, καθώς έχει ως αφετηρία μία άσκηση η οποία υπάρχει στο σχολικό εγχειρίδιο. Παράλληλα αξιοποιούνται οι Νέες Τεχνολογίες οι οποίες δρουν καταλυτικά στην εμπέδωση των γνώσεων που δίνονται στην ενότητα «Ατυχήματα», αλλά και σε προηγούμενες ενότητες.

Αξιοποίηση των ΤΠΕ

Με τη βοήθεια των Νέων Τεχνολογιών, οι μαθητές/-τριες εξασκούνται στη χρήση του Συντακτικού λύνοντας μια σειρά από ηλεκτρονικές ασκήσεις. Επίσης έχουν την



δυνατότητα να μορφοποιήσουν ένα κείμενο ανάλογα με τα συντακτικά φαινόμενα που παρατηρούν, αλλά και να ασκηθούν στην αξιοποίηση (ή μη) μιας ηλεκτρονικής πηγής.

Κείμενα

- «Πως βρίσκουμε υποκείμενο, ρήμα και τα συμπληρώματά του» (βλ. http://egpaid.blogspot.com/2010/02/blog-post_5194.html)
- «Ρήμα (αμετάβατο, μεταβατικό, συνδεδετικό) Υποκείμενο, Κατηγορούμενο, Αντικείμενο Άσκηση συμπλήρωσης κενών» (βλ. <http://online.eduportal.gr/b/newgr/neoglo3yakagym/NeoGlo1.htm>)
- «Ρήμα (αμετάβατο, μεταβατικό, συνδεδετικό) Άσκηση επιλογής» (βλ. <http://online.eduportal.gr/b/newgr/neoglo3yakagym/NeoGlo4.htm>)
- «Υποκείμενο – Κατηγορούμενο – Αντικείμενο – Άσκηση επιλογής» (βλ. <http://online.eduportal.gr/b/newgr/neoglo3yakagym/NeoGlo3.htm>)
- «Υποκείμενο – Ρήμα – Αντικείμενο – Μπορείς να ξεχωρίσεις το υποκείμενο, το ρήμα και το αντικείμενο μιας πρότασης;» (βλ. <http://katsba.ueuo.com/dim/c/glw-ypokeimeno-rhma-antikeimeno.htm>)
- Λογισμικό Γλώσσα Ε'– Στ' του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, Ενότητα «Το Πάρκο» (βλ. <http://ts.sch.gr/repo/online-packages/dim-glossa-e-st/start.html>)

Διδακτική πορεία/στάδια/φάσεις

Σε πρώτη φάση οι μαθητές/-τριες σχημάτισαν ομάδες των 3-4 ατόμων. Κάθε ομάδα είχε έναν (φορητό) ηλεκτρονικό υπολογιστή στη διάθεσή της, ο οποίος ήταν συνδεδεμένος στο διαδίκτυο. Αφού συμπλήρωσαν την άσκηση 5 στη σ. 67 του σχολικού εγχειριδίου οι μαθητές/-τριες κλήθηκαν να ελέγξουν την ορθότητα των απαντήσεών τους. Για να το πετύχουν αυτό, τα μέλη της κάθε ομάδας συζήτησαν για



το ποιες είναι οι σωστές οι απαντήσεις κατά την άποψή τους και επιστράτευσαν επιχειρήματα προκειμένου να υποστηρίξουν την άποψή τους.

Η άσκηση προβλήθηκε στο διαδραστικό πίνακα και, έπειτα από το κάλεσμα του/της εκπαιδευτικού, οι ομάδες συμπλήρωναν εναλλάξ τις απαντήσεις πάνω στο διαδραστικό πίνακα. Επειδή προέκυπταν διαφωνίες για την ορθότητα μερικών απαντήσεων, οι μαθητές/-τριες κατέφυγαν ηλεκτρονικά στο περσινό διδακτικό τους εγχειρίδιο και συγκεκριμένα στην Ενότητα 7 (Β' τεύχος, σσ. 10, 11, 14) προκειμένου να ανακαλέσουν στη μνήμη τους τις γνώσεις που σχετίζονται με το υπό μελέτη πρόβλημά τους. Οι ορισμοί και οι λειτουργίες των όρων μιας πρότασης, όπως είναι το υποκείμενο, το ρήμα, το αντικείμενο, το κατηγορούμενο κ.λπ., διατυπώθηκαν ξανά στους/στις μαθητές/-τριες μέσω του ιστολογίου (βλ. http://egpaid.blogspot.com/2010/02/blog-post_5194.html).

Στη συνέχεια, η εκπαιδευτικός κάλεσε τους/τις μαθητές/-τριες να δοκιμάσουν το βαθμό κατανόησης των συντακτικών όρων μεταβαίνοντας σε ιστοσελίδες σχετικές, όπως είναι η ιστοσελίδα 1 (βλ. <http://online.eduportal.gr/b/newgr/neoglo3yakagym/NeoGlo1.htm>), η ιστοσελίδα 2 (βλ. <http://online.eduportal.gr/b/newgr/neoglo3yakagym/NeoGlo4.htm>) και η ιστοσελίδα 3 (βλ. <http://online.eduportal.gr/b/newgr/neoglo3yakagym/NeoGlo3.htm>). Για να γίνει ακόμα πιο ευχάριστη η εμπέδωση των γνώσεων, οι μαθητές/-τριες χρησιμοποίησαν το Λογισμικό της Γλώσσας Ε' – Στ' του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου και συγκεκριμένα την ενότητα «Το Πάρκο» (βλ. <http://ts.sch.gr/repo/online-packages/dim-glossa-e-st/start.html>). Έπειτα, επανήλθαν στην Ενότητα 7 του περσινού τους εγχειριδίου (Ε' Τάξη) και συγκεκριμένα στην άσκηση 3 στη σελίδα 16, όπου και κλήθηκαν να επισημάνουν με διαφορετικό χρώμα τους όρους των προτάσεων του παρακάτω κειμένου:



Χτες το απόγευμα ο πατέρας μου αγόρασε εισιτήρια για μια συναυλία κλασικής μουσικής. Δεν ξέραμε αν θα έρθει μαζί μας και ο μεγάλος αδερφός μου. Σκεφτόμουν ότι θα ήταν πολύ ωραία συναυλία. Λίγο πριν φύγουμε μάθαμε πως θα έρθει τελικά μαζί μας και ο αδερφός μου. Όταν βγήκαμε έξω από το σπίτι η μητέρα μου κοίταξε τον ουρανό και είπε: «Φαίνεται ότι θα βρέξει». Τη ρωτήσαμε γιατί το είπε αυτό και μας απάντησε ότι ο ουρανός είναι γεμάτος με σύννεφα. Το ταξί άργησε να έρθει και φοβήθηκα μήπως δε φτάσουμε στην ώρα μας. Φτάσαμε μπροστά στο θέατρο με δύο λεπτά καθυστέρηση. Βγήκαμε βιαστικά από το ταξί και αρχίσαμε να περπατάμε γρήγορα προς την είσοδο του θεάτρου για να προλάβουμε να μπούμε στην αίθουσα. Όταν μπήκαμε καθίσαμε στις θέσεις μας. Όλοι οι μουσικοί ήταν στη σκηνή. Ο διευθυντής της ορχήστρας σήκωσε τα χέρια του ψηλά δίνοντας έτσι το σήμα στους μουσικούς να αρχίσουν να παίζουν. Περάσαμε μια υπέροχη βραδιά ακούγοντας ωραίες μελωδίες.

Αφού η εκπαιδευτικός συνόψισε τους συντακτικούς κανόνες, αλλά και τη χρήση του κόμματος, οι μαθητές/-τριες κλήθηκαν να συμπληρώσουν την άσκηση και στη συνέχεια να παρουσιάσουν διομαδικά τα αποτελέσματά τους, συγκρίνοντας με αυτόν τον τρόπο τις απαντήσεις τους και καταχωρώντας τις ορθές απαντήσεις στον διαδραστικό πίνακα.

ΣΤ. ΦΥΛΛΟ/-Α ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

Στο πλαίσιο της δραστηριότητας που περιγράφεται πιο πάνω δεν δόθηκε άλλο φύλλο εργασίας.

Ζ. ΑΛΛΕΣ ΕΚΔΟΧΕΣ

Η. ΚΡΙΤΙΚΗ

Η προτεινόμενη δραστηριότητα εφαρμόστηκε χωρίς δυσκολία μέσα στη σχολική αίθουσα. Η συμβολή του διαδραστικού πίνακα υπήρξε καθοριστική καθώς όλοι/-ες είχαν άμεση πρόσβαση και οπτική επαφή και μπόρεσαν εύκολα να παρακολουθήσουν τη ροή των εξελίξεων. Ο διαθέσιμος χρόνος (2 διδακτικών ωρών) ήταν αρκετός για να υλοποιηθούν όλες οι ενέργειες που πηγάζουν από τη δραστηριότητα. Οι



μαθητές/-τριες ακολούθησαν όλα τα αναγραφόμενα στάδια της δραστηριότητας χωρίς να συναντήσουν κάπου δυσκολία.

Θ. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ